

فهرست مطالب

عنوان	شماره صفحه
معرفی نظام ارزیابی و رتبه بندی URAP-۲۰۲۲	۲
جدول ۱: وضعیت دانشگاه‌های برتر ایران در سال ۲۰۲۲ نسبت به سال ۲۰۲۱	۴
جدول ۲: رتبه و امتیاز دانشگاه‌های برتر ایران	۵
جدول ۳: رتبه و امتیاز ده دانشگاه برتر آسیا	۶
جدول ۴: رتبه و امتیاز ده دانشگاه برتر جهان	۶

معرفی نظام ارزیابی و رتبه‌بندی URAP^۱ – ۲۰۲۲

• مقدمه

موسسه تحقیقاتی URAP از سال ۲۰۰۹ در ترکیه شروع بکار نموده است. این موسسه، دانشگاه‌های جهان را از حیث عملکرد علمی و براساس تحلیل‌های کتاب‌سنجی و علم‌سنجی ارزیابی و رتبه‌بندی می‌نماید. این موسسه هر سال حدود ۳۰۰۰ دانشگاه را ارزیابی و پس از بررسی اطلاعات آن‌ها، دانشگاه‌های برتر را رتبه‌بندی می‌نماید و به این ترتیب با پوشش حدود ۱۲٪ از کلیه مؤسسات آموزش عالی جهان یکی از جامع‌ترین سیستم‌های رتبه‌بندی دانشگاهی در سطح جهان را ایجاد نموده است.

• شاخص‌های ارزیابی

این نظام رتبه‌بندی در مجموع با ۶ شاخص و با محوریت مقالات و انتشارات علمی اقدام به ارزیابی و رتبه‌بندی دانشگاه‌ها می‌نماید. کیفیت و کمیت مقالات و انتشارات و همکاری‌های علمی بین‌المللی در این ارزیابی‌ها لحاظ می‌شوند. شاخص‌های این نظام به شرح ذیل می‌باشند:

(۱) تعداد مقالات^۲ (وزن ۲۱٪)

این شاخص معیاری برای سنجش بهره‌وری علمی است که شامل مقالات منتشر شده در سال ۲۰۲۱ در مجلاتی که از نظر ضریب تأثیر مجله در چارک-های اول، دوم و سوم فهرست شده‌اند. مقالاتی که شامل بیش از ۱۰۰۰ نویسنده باشند مستثنی هستند.

(۲) تعداد استنادها^۳ (وزن ۲۱٪)

این شاخص معیاری برای بررسی تأثیر پژوهش است که شامل مجموع تعداد استنادها در سال‌های ۲۰۲۱-۲۰۱۷ برای مقالات منتشر شده در مجلاتی است که از نظر ضریب تأثیر مجله در چارک‌های اول، دوم و سوم فهرست شده‌اند و این مقالات در سال‌های ۲۰۲۱-۲۰۱۷ منتشر شده‌اند. مقالاتی که شامل بیش از ۱۰۰۰ نویسنده باشند مستثنی هستند.

(۳) مجموع تولیدات علمی^۴ (وزن ۱۰٪)

این شاخص معیاری برای ارزیابی پایداری و تداوم بهره‌وری علمی است که تمام خروجی‌های علمی مؤسسات منتشر شده در سال‌های ۲۰۲۱-۲۰۱۷ را در بر می‌گیرد. تعداد کل تولیدات علمی تحت هیچ فیلتری قرار نمی‌گیرد.

¹ University Ranking by Academic Performance

² Article

³ Citation

⁴ Total Document

۴) تأثیر مقالات^۵ (وزن ۱۸٪)

این شاخص با هدف سنجش میزان بهره‌وری علمی موسسه با توجه به نسبت (CPP (citation per publication) موسسه به CPP جهان در ۲۴ حوزه موضوعی محاسبه می‌گردد. این شاخص از فرمول زیر و بر اساس سال‌های ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۱ محاسبه می‌گردد:

$$AIT = \sum (CPP\ i \div CPP\ word) * Article\ i \quad i: 1 - 24$$

۵) تأثیر استناد^۶ (وزن ۱۵٪)

هدف از این شاخص اندازه‌گیری تأثیر پژوهش‌های یک موسسه در مقایسه با تأثیر پژوهش‌ها در سطح جهان می‌باشد. این سنجش با توجه به نسبت (CPP (citation per publication) موسسه به CPP جهان در ۲۴ حوزه موضوعی محاسبه می‌گردد. این شاخص از فرمول زیر و بر اساس سال‌های ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۱ محاسبه می‌گردد:

$$CIT = \sum (CPP\ i \div CPP\ word) * Citation\ i \quad i: 1 - 24$$

۶) همکاری‌های بین‌المللی^۷ (وزن ۱۵٪)

این شاخص نشان‌دهنده مقبولیت جهانی یک دانشگاه است و شامل تعداد مقالات منتشر شده با همکاری دانشگاه‌های خارجی طی سال‌های ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۱ می‌باشد. اطلاعات مورد نظر از پایگاه Incites استخراج می‌گردد.

• گردآوری داده‌ها و امتیازدهی

اطلاعات مربوط به دانشگاه‌ها از پایگاه Web of Science و Incite که لیست دانشگاه‌های جهان را ارائه می‌دهد جمع‌آوری شده است. ۳۰۰۰ دانشگاه که بیشترین تعداد مقاله را دارا بوده‌اند در نظر گرفته شده و پس از پردازش داده‌هایشان رتبه‌بندی شده‌اند. امتیاز کل هر دانشگاه با توجه به وزن هر شاخص از امتیاز ۶۰۰ محاسبه می‌گردد.

• منبع: سایت اصلی URAP: <http://www.urapcenter.org/>

⁵ Article Impact Total

⁶ Citation Impact Total

⁷ International Collaboration

جدول ۱: وضعیت دانشگاه‌های برتر ایران^۱ در سال ۲۰۲۲ نسبت به سال ۲۰۲۱

ردیف	نام دانشگاه	رتبه در کشور		رتبه در جهان	
		۲۰۲۲	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۱
۱	دانشگاه تهران	۱	۱	۲۳۲	۲۴۸
۲	دانشگاه تربیت مدرس	۲	۲	۴۷۱	۴۹۸
۳	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۳	۳	۵۲۳	۵۱۱
۴	دانشگاه تبریز	۴	۵	۵۵۸	۵۸۹
۵	دانشگاه صنعتی شریف	۵	۴	۵۶۲	۵۵۲
۶	دانشگاه علم و صنعت ایران	۶	۶	۵۸۳	۶۰۸
۷	دانشگاه شیراز	۷	۸	۶۹۱	۶۷۳
۸	دانشگاه فردوسی مشهد	۸	۹	۶۹۶	۷۰۴
۹	دانشگاه صنعتی اصفهان	۹	۷	۶۹۸	۶۶۲
۱۰	دانشگاه شهید بهشتی	۱۰	۱۰	۷۵۱	۷۴۸
۱۱	دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی	۱۱	۱۱	۹۶۸	۹۵۷
۱۲	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل	۱۲	۱۲	۱۰۶۴	۹۸۹
۱۳	دانشگاه گیلان	۱۳	۱۴	۱۰۹۲	۱۰۶۶
۱۴	دانشگاه کاشان	۱۴	۱۳	۱۱۰۳	۱۰۲۴
۱۵	دانشگاه اصفهان	۱۵	۱۵	۱۱۳۲	۱۱۵۸

۱- صرفا اطلاعات مربوط به ۱۵ دانشگاه اول دانشگاه‌های تابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ارائه شده است.

جدول ۲: رتبه و امتیاز دانشگاه‌های برتر ایران^۱

امتیاز دانشگاه‌ها به تفکیک شاخص‌های ارزیابی							رتبه در جهان	رتبه در کشور	نوع دانشگاه	نام دانشگاه
امتیاز کل	همکاری‌های بین‌المللی	تاثیر استنادها	تاثیر مقالات	مجموع تولیدات علمی	تعداد استنادها	تعداد مقالات				
۴۱۴,۴۹	۶۳,۳۶	۷۸,۴	۵۹,۱۲	۴۱,۵۷	۹۰,۲۴	۸۱,۷۹	۲۳۲	۱	جامع	دانشگاه تهران
۳۵۳,۸۶	۵۵,۷۹	۶۸,۱۳	۴۷,۹۷	۳۵,۴۸	۷۸,۷	۶۷,۷۹	۴۷۱	۲	جامع	دانشگاه تربیت مدرس
۳۴۵,۱۱	۵۵,۳۱	۶۷,۷۳	۴۶,۸۶	۳۴,۵۱	۷۶,۴۷	۶۴,۲۴	۵۲۳	۳	صنعتی	دانشگاه صنعتی امیرکبیر
۳۳۶,۲۶	۵۵,۳۴	۶۵,۲۱	۴۷,۹۴	۳۲,۲۲	۷۴,۶۷	۶۰,۸۹	۵۵۸	۴	جامع	دانشگاه تبریز
۳۳۴,۵۸	۵۴,۵۳	۶۶,۱	۴۵,۹۲	۳۲,۸۷	۷۴,۸۹	۶۰,۲۶	۵۶۲	۵	صنعتی	دانشگاه صنعتی شریف
۳۳۱,۴۲	۵۳,۷۷	۶۵,۳۱	۴۳,۳۱	۳۲,۷۱	۷۳,۳۷	۶۲,۹۶	۵۸۳	۶	صنعتی	دانشگاه علم و صنعت ایران
۳۱۲,۸۳	۴۹,۸۸	۶۰,۶۶	۴۳,۶	۳۱,۲۷	۶۹,۳۶	۵۸,۰۴	۶۹۱	۷	جامع	دانشگاه شیراز
۳۱۱,۹۳	۴۸,۶۴	۵۹,۸	۴۳,۵۱	۳۱,۹۴	۶۸,۷۵	۵۹,۲۸	۶۹۶	۸	جامع	دانشگاه فردوسی مشهد
۳۱۱,۴۶	۵۱,۶۶	۶۱,۹۶	۴۲,۷۹	۳۰,۹	۶۹,۳۶	۵۴,۷۹	۶۹۸	۹	صنعتی	دانشگاه صنعتی اصفهان
۳۰۳,۳۸	۴۷,۳۹	۵۸,۲۸	۴۲,۲۲	۳۱	۶۷,۰۳	۵۷,۴۶	۷۵۱	۱۰	جامع	دانشگاه شهید بهشتی
۲۷۶,۷۷	۴۵,۶۲	۵۴,۷۲	۳۸,۱۳	۲۷,۶۵	۶۱,۳۷	۴۹,۲۸	۹۶۸	۱۱	صنعتی	دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی
۲۶۵,۰۴	۵۲,۳۵	۵۶,۱	۳۱,۸۵	۲۳	۶۴,۵۶	۳۷,۱۷	۱۰۶۴	۱۲	صنعتی	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل
۲۶۲,۶۴	۴۴,۷۶	۵۲,۷۶	۳۳,۹۱	۲۶,۴۸	۵۹,۷۲	۴۵,۰۱	۱۰۹۲	۱۳	جامع	دانشگاه گیلان
۲۶۱,۴۶	۵۰,۳۱	۵۵,۳۹	۳۰,۶۱	۲۳,۸۸	۶۱,۸۲	۳۹,۴۵	۱۱۰۳	۱۴	جامع	دانشگاه کاشان
۲۵۹,۰۲	۴۲,۰۴	۵۰,۹۷	۳۵,۷۷	۲۶,۴۹	۵۸,۴۳	۴۵,۳۳	۱۱۳۲	۱۵	جامع	دانشگاه اصفهان

^۱ صرفاً اطلاعات مربوط به ۱۵ دانشگاه اول دانشگاه‌های تابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ارائه شده است.

دانشگاه فردوسی مشهد - معاونت برنامه‌ریزی و توسعه منابع

جدول ۳: رتبه و امتیاز ده دانشگاه برتر آسیا

رتبه در آسیا	نام دانشگاه	نام کشور	رتبه جهانی	امتیاز کل
۱	دانشگاه شانگهای جیاتانگ	چین	۸	۵۵۶,۱۴
۲	دانشگاه تسینگ هوا	چین	۹	۵۵۲,۸۴
۳	دانشگاه ژجیانگ	چین	۱۰	۵۵۰,۹۹
۴	دانشگاه پکینگ	چین	۱۷	۵۳۶,۶۴
۵	دانشگاه علم و صنعت هواژونگ	چین	۲۵	۵۲۷,۴۸
۶	دانشگاه ملی سنگاپور	سنگاپور	۲۶	۵۲۶,۷۱
۷	دانشگاه سون یات سن	چین	۲۷	۵۲۶,۴۷
۸	دانشگاه فودان	چین	۳۷	۵۱۴,۴۶
۹	دانشگاه توکیو	ژاپن	۴۲	۵۰۸,۱۱
۱۰	دانشگاه جنوب مرکزی	چین	۴۴	۵۰۶,۷۶

جدول ۴: رتبه و امتیاز ده دانشگاه برتر جهان

رتبه جهانی	نام دانشگاه	نام کشور	امتیاز کل
۱	دانشگاه هاروارد	ایالات متحده آمریکا	۶۰۰
۲	دانشگاه تورنتو	کانادا	۵۸۴,۷۶
۳	کالج دانشگاهی لندن	انگلستان	۵۸۱,۱۶
۴	دانشگاه پاریس	فرانسه	۵۷۴,۶۴
۵	دانشگاه اکسفورد	انگلستان	۵۶۹,۳۷
۶	دانشگاه استنفورد	ایالات متحده آمریکا	۵۶۸,۳۱
۷	دانشگاه جانز هاپکینز	ایالات متحده آمریکا	۵۶۳,۰۱
۸	دانشگاه شانگهای جیاتانگ	چین	۵۵۶,۱۴
۹	دانشگاه تسینگ هوا	چین	۵۵۲,۸۴
۱۰	دانشگاه ژجیانگ	چین	۵۵۰,۹۹

دانشگاه فردوسی مشهد - معاونت برنامه ریزی و توسعه منابع